

OPS-prosjekter i Statens vegvesen

August 2020

Riksveg 555 Sotrasambandet er ett av våre pågående OPS-prosjekter
(Illustrasjon: Bæzeni)

HVA ER OPS?

Offentlig-privat samarbeid (OPS) er et samarbeid mellom offentlige og private aktører. Statens vegvesen er oppdragsgiver, mens det private OPS-selskapet har totalansvaret for finansiering og arbeidet med vegstrekningen i 20–25 år fra prosjektering til drift og vedlikehold.

HVORFOR VELGES OPS SOM KONTRAKTSFORM?

- Regjeringen avgjør hvilke prosjekter som skal utføres som OPS.
- OPS åpner for innovasjon og effektivisering ved at det tidlig kan velges løsninger som gir innsparinger på sikt – både i utformingen av anlegget, drift og vedlikehold, samt på logistikk og gjennomføring.
- Erfaringer viser at OPS- modellen bidrar til lavere kostnader og kortere byggetid.

HVA SKILLER ET OPS-PROSJEKT FRA ET TRADISJONELT VEGPROSJEKT I REGI AV STATENS VEGVESEN?

- I «tradisjonelle» vegprosjekter har Statens vegvesen det fulle ansvaret for prosjektet i hele «livssyklusen»: fra planleggingsfasen til bygge-, og drifts- og vedlikeholdsfasen.
- I et OPS-prosjekt er Statens vegvesen oppdragsgiver og inngår en kontrakt med et privat OPS-selskap, som får totalansvar for å prosjektere, bygge og finansiere -samt drifte og vedlikeholde vegen i 20-25 år. Kontrakten er basert på funksjonskrav, og definerer hva slags standarder og kvaliteter som skal leveres.

HVOR MANGE PROSJEKTER I STATENS VEGVESEN HAR OPS-KONTRAKT?

Statens vegvesen har to OPS-prosjekter som planlegges/er under bygging, og fire som er i drift.

Utførte OPS-prosjekter:

- E39 Klett-Bårdshaug i Sør-Trøndelag fylke (åpnet juni 2005)
- E39 Lyngdal-Flekkefjord i Vest-Agder fylke (åpnet i august 2006)

- E18 Grimstad-Kristiansand i Aust-Agder og Vest-Agder fylker (åpnet i august 2009)
- Rv. 3/rv. 25 Ommangsvollen–Grundset/Basthjørnet i Innlandet fylke (åpnet i juli 2020)

Nye OPS-prosjekter:

- Rv. 555 Sotrasambandet i Vestland fylke (konkurranse pågår)
- E10/rv. 85 Tjeldsund–Gullesfjordbotn–Langvassbotn i Troms og Finnmark fylke (under planlegging)

HVILKE ERFARINGER HAR VI HITTIL?

- Vegvesenet har gode erfaringer med OPS kontrakter. Eksempelvis rv.3/rv. 25 som ble ferdigstilt tidligere enn planlagt og med en kostnad på ca. 20 prosent lavere enn kostnadsoverslaget.
- Vegvesenet har også svært gode erfaringer med de tre OPS-prosjektene som er i driftsperiode.

ER OPS-KONTRAKTER OGSÅ FOR NORSKE OG NORDISKE LEVERANDØRER?

- Statens vegvesen sine OPS-kontrakter lyses ut i et internasjonalt marked, og deltakerne i konkurransene er både norske og internasjonale aktører.
- Norske og nordiske entreprenører og rådgivere er så langt er deltakere i alle konkurransene som hovedleverandører eller underleverandører.

EKSEMPEL: Rv. 3/rv.25 Ommangsvollen–Grundset/Basthjørnet i Innlandet fylke med Skanska i spissen viser at OPS-kontrakter også har norske leverandører

- Skanska Norge har totalentreprisekontrakten med OPS selskapet, som styres av Skanska AB.
- Driftsentreprenøren er norsk (Svevia), og prosjektering gjøres av flere av de store norske konsulentfirmaene.
- Finansiering (lån og egenkapital) kommer delvis fra Svenske banker men Skanska sin norske pensjonskasse er nå med på eiersiden i OPS-selskapet. Rv.3/rv.25 er et godt eksempel på at det er mulig for norske og nordiske aktører å delta.

- Tre utenlandske OPS-selskaper konkurrerer om kontrakten på rv. 555 Sotrasambandet, som er Norges-historiens hittil største enkeltstående samferdselskontrakt. Norske aktører vil delta som underleverandører for selve gjennomføringen av prosjektet.
- De norske firmaene sin deltagelse som hovedaktører i OPS-kontrakter avgjøres av størrelse og risiko på kontrakten.

